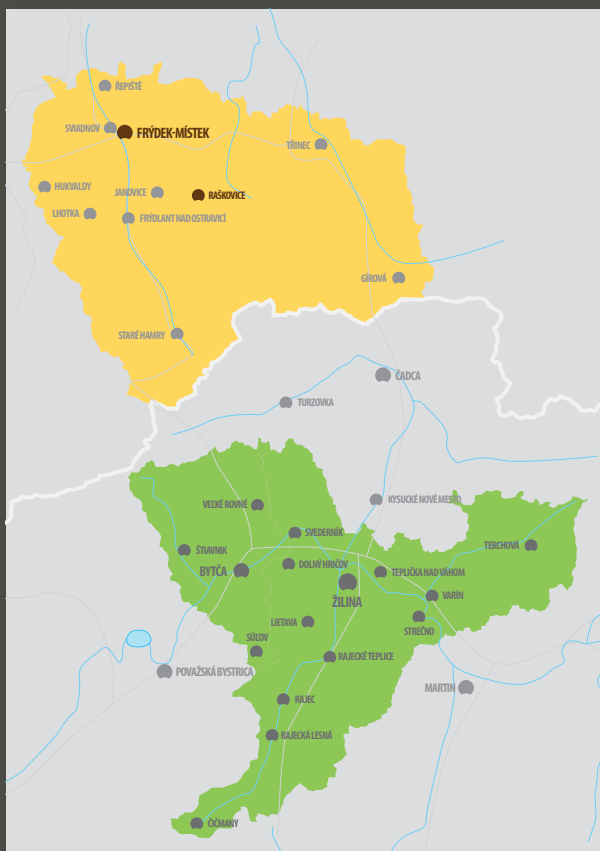

Putování po stopách J. L. Mikoláše

Horné Považie Žilinského kraja
Frýdecko-Místecko Moravskoslezského kraje

Po stopách Jaroslava Ludvíka Mikoláše

Raškovice

Raškovice nalezneme na soutoku řek Mohelnice a Morávka. Patří k nejstarším obcím podhůří Beskyd, její vznik se datuje do roku 1305. Jsou vhodným výchozím místem pro výlety do Beskyd a okolí.

- Památník Raškovic – stálá národopisná expozice - Památník Raškovic je připomínkou historie a kultury obce i písmácké tradice, kterou založil Jaroslav Ludvík Mikoláš. Svůj návrh na vytvoření národopisné sbírky, která by byla věnována lidové kultuře Pobeskydí, zveřejnil už v roce 1917. Myšlenka veřejně přístupné národopisné sbírky se začala naplňovat až v roce 2002 založením Památníku Raškovic. Stálá expozice je neustále doplňována dary občanů a dokumentace života předků tak stále pokračuje a rozrůstá se.

- Adámkova vila - Mezi významnými památkami Raškovic nalezneme také Adámkovu vilu. V minulosti patřila rodu Adámků, který se již v 19. století řadil mezi nejbohatší občany v Raškovicích. Na počátku 20. století sloužila jako sídlo starosty Josefa Adámka, později zde byla také pošta. Dnes vila funguje jako Pension s restaurací, kavárnou a cukrárnou.

- Prameny k vlastivědě Pobeskydí - Součástí prohlídky Památníku Raškovic je cyklus audiovizuálních dokumentů, které si zájemci o historii mohou koupit. V současné době existují tři tituly, na čtvrtém se pracuje.

Skalice

Skalice je součástí města Frýdek-Místek, patří k ní tři osady – Kamenec, Záhori a Baščice.

- Chaloupka ve Skalici, ve které žil Jaroslav Ludvík Mikoláš se svou rodinou.

Seznam bibliografických odkazů

VESELSKÁ, J.: *Jaroslav Ludvík Mikoláš a rozhlasové vysílání.* In: Těšínsko č. 3/2013, str. 33-35.

POLÁŠEK, J.: *Slezský chlop Jaroslav Ludvík Mikoláš je spojen s Raškovicemi.* In: Region Frýdecko-Místecko č. 8/1999, str. 21.

KOTÁSEK, J.: *Perla slezské země.* Matice slezská, odbor Frýdek-Místek, 2009.

RŮŽIČKOVÁ, B.: *Raškovice.* Valašské Meziříčí: Blanka Růžičková (Krytal) pro obec Raškovice, 2010.

Čtenářsko-vzdělávací spolek Palacký v Raškovicích 1909-2009. Frýdek-Místek: Obec Raškovice a Památník Raškovic, 2009.

Vydala Krajská knižnice v Žiline v spolupráci s Městskou knihovnou Frýdek-Místek, 2014.

Publikácia vydaná v rámci projektu Potulky - toučky po stopách osobností a zaujímavostí našich regiónov, kód projektu SK/FMP/15/024.

Tento mikroprojekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Fondu mikroprojektov spravovaného Trenčianskym samosprávnym krajom. „SPOLOČNE BEZ HRANÍC“

*„Snesené památky z dob předešlých
upomínají nás, že jsme ve Slezsku domovem,
síli nás ve vědomí národním, které nám dodává
vzpruhu k životu lepšímu, odhodlanějšímu.*

Nabádají nás spěti výš, dál...”

J. L. Mikoláš, 1914

MIKOLÁŠ Jaroslav Ludvík

vlastivědný a národopisný pracovník, publicista,
vydavatel a národní buditel

* 16.8.1889 Raškovice

† 11.2.1979 Skalice Záhoří

Jaroslav Ludvík Mikoláš se narodil 16. srpna 1889 v Raškovicích. Pocházel z chudé chalupnické rodiny. Po ukončení docházky na místní škole odešel na studia do Těšína, jako jeho starší bratři František a Jan. Měl se z něj stát učitel, avšak z finančních důvodů byl nucen školu ukončit. Ve Frýdku se vyučil cukrářem a v letech 1903-1906 pracoval jako tovaryš v Kročkově cukrářské dílně na Hluboké ve Frýdku. Práci cukráře vykonával také v Žilině, kde pobyl půldruhého roku.

Svou veřejnou činnost zahájil v roce 1909 založením čtenářsko-vzdělávacího spolku Palacký v Raškovicích. Inspirován aktivitami J. Vochaly (organizátor národního života ve Slezsku, v 50. letech byl ředitelem Lašského muzea, dnes Muzeum Beskyd) založil Besídku venkovského dorostu, zaměřenou na shromažďování dokladů venkovského života, zvyklostí a písemných památek. Věnoval se také folkloru a spolu s J. Vochalou v roce 1910 začal po vsích zakládat „lašské jizby“ – jednalo se například o Raškovice, Morávku, Skalici, Sedliště – zde je lašská jizba dosud uchována. V řadě obcí se tyto jizby staly středisky kulturního života. Díky Mikolášovi v Raškovicích vznikl také divadelní soubor a v roce 1913 hasičský sbor.

V období do a v průběhu 1. světové války shromažďoval dokumenty o kulturním, politickém i společenském životě na Těšinsku, věnoval se studiu archivních dokladů, navštěvoval staré hospodáře, aby zaznamenal postupně zanikající zvyky, obyčeje, staré způsoby hospodaření. Své vlastivědné a historické články publikoval nejprve v časopise Bezkydské besedy, který založil krátce před 1. světovou válkou s krejčím Antonínem Matulou, později v historických a regionálních časopisech (Slezský sborník, Radostná země, Těšinsko, Studie o Těšinsku). Bezkydské besedy byly prvním českým časopisem na Těšinsku určeným venkovskému lidu. Po dvou letech však byly zakázány rakouskými úřady. Svými studii a články Mikoláš přispíval také do zahraničních časopisů a tisku, například do rakouského časopisu Dunaj, nebo do amerických novin Hospodář a Hlasy.

Ve snaze přiblížit lidem jejich historii, významné osobnosti kraje, tradice a památky vydal v roce 1912 čítanku nazvanou Památník Raškovice a okolí. Jedná se o první tištěnou monografii beskydské obce.

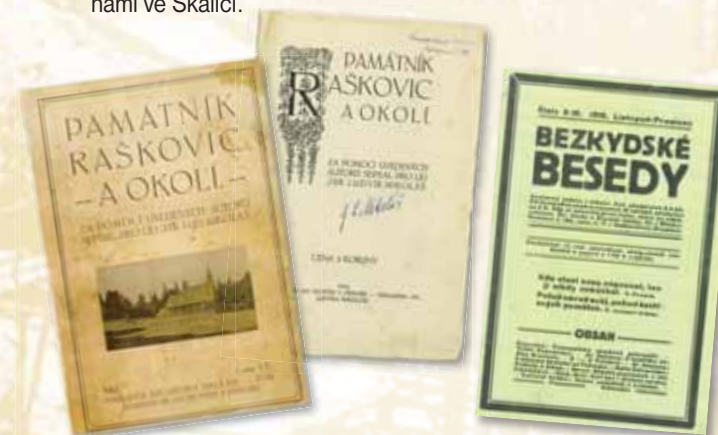
V roce 1918 se oženil s Marií Tkáčovou ze Skalice Záhoří. Toto místo se pro něj stalo druhou rodnou vsí. S manželkou, která mu byla oporou a spolupracovnicí, vychoval tři dcery.

Mikoláš pracoval na pozemcích u rodného domu a zároveň na polnostech manželky Marie, což mnohdy znamenalo těžkou a únavnou práci po celý den. Chalupa na Záhoří č.p. 33 byla jednou z nejpamátnejších lidových staveb po stránce stavební i historické. Bylo to místo, kam nacházela cestu generace regionálních pracovníků, jako byl Bedřich Fišer, Bohumil Marek, Jan Skarka a další. Mikoláše zde navštívil také básník Petr Bezruč. Chalupa však pro rodinu Mikoláše znamenala zároveň zátěž, těžkou práci a nelehkou sociální situaci.

Mikoláš přispíval i do rozhlasového vysílání – spolupráce s ostravským rozhlasem začala v roce 1930 a s přestávkami trvala téměř 20 let. Ve svých příspěvcích šířil povědomí o lidové kultuře a tradici na Těšinsku. Byl tak prvním, kdo tvořil pořady s vlastivědnou tematikou. Tvorba a šíře zájmů Jaroslava Ludvíka Mikoláše byla velmi pestrá a rozmanitá, kromě vlastivědných textů psal o zemědělství, ovocnářství, slezském folkloru. Zasadil se o pamětní desky významných osobností – na Morávce vznikla pamětní deska prof. Lariše, v Raškovicích pamětní deska akad. sochaře J. Skotnici nebo deska faráře P. Onderky u skalického kostela.

Od mládí byl také členem a později místopředsedou Lašského národopisného sdružení Sedlišťané, kde připravil řadu přednášek a seminářů pro národopisné pracovníky z Těšinska.

Mikoláš po celý život velmi pečlivě sledoval kulturní a společenský život v kraji i ve vlasti. Byl to člověk skromný, nenáročný, zásadový. Zemřel krátce před svými devadesátinami ve Skalici.

- Čítanka Památník Raškovice a okolí z roku 1912
- Časopis Bezkydské besedy z roku 1915